

TÜRKİYE ACİL TIP DERNEĞİ
ARAŞTIRMA KOMİSYONU YÖNERGESİ
(V1.3, 11.01.2020)

I. TANIMLAR VE İÇERİK

1. Bu yönerge içinde Türkiye Acil Tıp Derneği **TATD** kısaltması ile, Türkiye Acil Tıp Derneği Çalışma Grupları **TATD-ÇG** kısaltmasıyla, Türkiye Acil Tıp Derneği Araştırma Komisyonu **TATD-AK** kısaltmasıyla, Türkiye Acil Tıp Derneği Klinik Politik Rehberleri Komisyonu **TATD-KPRK** kısaltmasıyla, Türkiye Acil Tıp Derneği Acil Tıp Akademisi **ATAK** kısaltmasıyla anılacaktır.
2. **Amaç ve Kapsam:** TATD-AK; bir çalışma grubunu (ATAK) ve bir alt komisyonu TATD-KPRK bünyesinde bulunduran bir üst komisyon yapısındadır. TATD-AK, bu gruplar haricinde Türkiye Acil Tıp Derneği'nin içinde yer aldığı tüm bilimsel araştırma faaliyetleri içinde de söz sahibidir.
3. **Denetim:** TATD-AK, 1 yıl aralıklarla TATD Yönetim Kurulu'na ayrıntılı faaliyet raporu sunar. Faaliyetleri TATD Yönetim Kurulu tarafından atanmış olan bir yönetim kurulu üyesi tarafından denetlenir, yasal ve mali yönden TATD Yönetim Kurulu'na tabidir. Bununla birlikte her türlü araştırma faaliyetlerinin içeriği ile ilgili olarak tam bağımsız hareket eder. TATD Yönetim Kurulu, komisyon tarafından nihai olarak ortaya çıkarılan son ürünlerin hepsini onaylamak veya reddetmek hakkına sahiptir. Bunun dışında TATD Yönetim Kurulu ürünün oluşturulma aşamasına müdahale etmez. TATD Yönetim Kurulu'nun son ürünü reddettiği veya revizyon istediği durumlarda komisyona ilgili gerekçe yazılı olarak bildirilir. Tamamen reddedilen bir projenin ürünü yazarlarınca başka bir yayın organına komisyon ismi kullanılmaksızın bilimsel amaçlı olarak gönderilebilir.

II. KOMİSYON ÜYELERİ VE TOPLANTILAR

1. TATD-AK komisyon başkanı TATD Yönetim Kurulu tarafından 2 yıllığına seçilir. Komisyon başkanının istifası, ağır hastalığı veya ölümü halinde, TATD Yönetim Kurulu tarafından yeni komisyon başkanı atanır.
2. TATD-AK'ya bağlı olan organlardan; TATD-ATİ çalışma grubuna her dernek üyesi üye olabilir; TATD-KPRK ve ATAK ise kapalı gruplardır ve kendi yönergeleri doğrultusunda hareket ederek üye alırlar. Bunun dışında tüm TATD üyeleri TATD-AK adına çalışabilirler, fakat komisyon toplantılarında oy hakkına sahip olamazlar.
3. TATD-AK komisyon üyeleri; temel olarak TATD-KPRK ve ATAK üyelerinden oluşur. Bununla birlikte TATD-AK başkanının teklifi ve üye salt çoğunluğunun kararıyla TATD-AK içine üye alınabilir. TATD-KPRK ve ATAK üyeleri eğer kabul etmezlerse, TATD-AK faaliyetlerine iştirak etmeyebilirler. TATD-AK toplu komisyon toplantısını online platformda veya fiili yapabilir.
4. Araştırma projeleri için proje ekipleri komisyon başkanı tarafından oluşturulur. Komisyon başkanı tarafından atanan proje başkanı, en geç 6 aylık süre içinde TATD-AK'ya geri bildirim vermek üzere projenin oluşturulması, geliştirilmesi ve tamamlanmasında bağımsız hareket ederler. Makul zamanda bitirilmeyen, artmış mali kaynak harcanmasına neden olan, etik sorunları beraberinde getiren projeler TATD-AK başkanı tarafından ilgili gerekçe belirtilerek durdurulabilir. Toplantılar proje ekipleri tarafından uygun gördükleri zaman ve yerde gerçekleştirilir.
5. Tüm araştırma projeleri için TATD-AK, kendi içinden projeye ilgili olabilecek ve metodolojik açıdan araştırmayı yapılandırmaya uygun üyeleri belirleyerek görevlendirir.
6. Komisyon toplantılarında salt çoğunluğun kararı esastır.
7. Komisyon üyelerinin projelerdeki görevleri proje sürdükçe devam eder.

III. TATD-AK ve TATD-ÇG ARASINDA İLETİŞİM VE ARAŞTIRMA FAALİYETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİ

1. Tüm ÇG'ler derneğin çalışma grupları adına gerçekleştirilecek olan, blog yazıları ve "sistemik olmayan derleme" (narrative review) niteliğindeki projelerin yürütülmesi, yazılması ve yayınlanmasında serbest hareket ederler.
2. Bununla birlikte tüm ÇG'ler, çalışma grupları adına gerçekleştirilecek olan, tek veya çok merkezli klinik/deneysel araştırmalar ile; meta-analiz, sistemik derleme, kılavuz, pratik uygulama rehberi, algoritm, kanıt ve öneri derecelendirmesi gerektiren diğeri bilimsel eserler ile ilgili olarak projenin planlanma aşamasında Araştırma Komisyonu ile ortak çalışma yürütmek zorundadırlar. Bu eserlerin oluşturulmasıyla ilgili temel konular; proje planının oluşturulması, klinik sorunun ve sonlanımların belirlenmesi, projenin fonlanması, projedeki isim sırası ve isim katkıları Araştırma Komisyonu tarafından belirlenir. Araştırma Komisyonu tarafından derneğe zarar verebilecek, uygulamaya katkısı sınırlı olabilecek ya da etik yönden problem oluşturabilecek projelere izin verilmeyebilir; başlatılan projeler de bu bağlamda durdurulabilir.
3. Diğeri uzmanlık dernekleri, bakanlıklar, fon temsilcileri, proje yürütücüleri, bilimsel kuruluşlar ile geliştirilecek tüm ortak araştırma projeleriyle ilgili olarak ilk başvuru önce Araştırma Komisyonuna ve onun aracılığıyla Yönetim Kurulu'na yapılır. Araştırma planlamasında TATD dışı tüm yapılarla olan temaslar, Araştırma Komisyonu tarafından yönetilir.
4. Redcap veritabanı ve derneğe ait diğeri veritabanları Araştırma Komisyonu tarafından yönetilir. TATD-ÇG'leri tarafından gelebilecek olan ortak veritabanı kullanımı istekleri, araştırma fon destek talepleri ve destekleyici kuruluşlarla ilgili istekler, öncelikle Araştırma Komisyonu tarafından değerlendirilir.

IV. ARAşTIRMA PROJELERİNİN PLANLANMA VE İŞLEYİŐİ

1. Dernek adına gerçekleştirilecek olan meta-analiz, sistemik derleme, kılavuz, pratik uygulama rehberi, algoritm, kanıt ve öneri derecelendirmesi gerektiren diğeri bilimsel eserlerin planlanması, gerçekleştirilmesi, yazılması ve yayınlanmasında TATD-KPRK yönergesinde yer alan usul ve esaslar dikkate alınır.
2. Bunların dışında kalan klinik ve deneysel araştırma projeleri, tek merkezli veya çok merkezli şekilde yürütülebilir. Proje ile ilgili teklif bir çalışma grubundan gelecekse ilgili ÇG başkan veya genel sekreteri tarafından TATD-AK'ya bir dilekçe ile iletilir. Bir çalışma grubunun ilgi alanına girmediği halde bilimsel açıdan önem arzedecek projeler için de bireysel başvuru hakkı saklıdır. Bununla birlikte, TATD'ye bağı bir ÇG'nin ilgi alanına giren bir konu için başvuru bireysel değil, ÇG adına yapılmalıdır.
3. TATD-AK'ya iletilecek dilekçede; araştırma konusu hakkında bilinenler, araştırmanın getireceği optimal fayda, klinik araştırma sorusu, araştırmanın primer ve sekonder sonlanım noktaları, tahmini örneklem büyüklüğü, proje yürütücüsü merkez(ler), bütçe, çalışma süresi, Araştırma Komisyonu'na önerilen proje yürütücü başkanı ve olası proje ekibinin ayrıntıları belirtilmelidir. TATD-AK oluşturulacak proje komisyonu ve tüm içeriğinin değiştirilmesi hakkını saklı tutar.

V. ETİK UNSURLAR VE ÇIKAR ÇATIŐMALARI

1. TATD-AK tarafından oluşturulan bilimsel eserlerde yer alan yazarların tümü, açık çıkar çatıőması beyanlarında bulunmak zorundadırlar. Bu çıkar çatıőması beyanı; komisyon tarafından her projede süresi belirlenmek koşuluyla destekleyici kurumlardan alınan maddi ve manevi tüm destekleri içerir.
2. TATD-AK, destekleyici bir ticari firma ile koşullu ya da koşulsuz bir ilişkiye girmez. Komisyon faaliyetlerinin tek destekleyicisi dernektir.
3. Bilimsel projelerin yayınlanması ve lansmanı, TATD'nin ve ortak proje yürütülen derneklerin düzenlediği kongre ve toplantılarda yapılabilir. TATD ve/veya ortak dernekle düzenlenen bu toplantılara herhangi bir ilaç ya da medikal firma sponsor olamaz.